

Usmernenie č. 6/2011 Operačný program Výskum a vývoj

Názov: Usmernenie pre Prijímateľov k úprave zmluvných vzťahov k obstarávanému dielu

Určené pre: Prijímateľov NFP v rámci OP VaV

Vydáva: Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ

Počet príloh: 1

Dátum vydania : 12.7.2011

Dátum účinnosti: 12.7.2011

Schválil:

Ing. Alexandra Drgová
generálna riaditeľka

Usmernenie pre Prijímateľov k úprave zmluvných vzťahov k obstarávanému dielu

V zmluvách o poskytnutí nenávratného finančného príspevku je pri niektorých rozpočtových položkách predpokladané vytvorenie/obstaranie vytvorenia odborných článkov, publikácií, štúdií, expertíz, analýz, audiovizuálnych diel a pod.. Prijímateľ NFP je povinný v každom takomto prípade posúdiť naplnenie pojmových znakov diela podľa zákona č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom v znení neskorších predpisov (ďalej len „autorský zákon“).

Pri úprave zmluvných vzťahov k obstarávanému dielu, ktoré spĺňa pojmové znaky diela (§7 autorského zákona) je Prijímateľ NFP **povinný** uzatvoriť so zhotoviteľom diela/databázy (úspešným uchádzačom vo vykonanom verejnom obstarávaní alebo úspešným navrhovateľom v obchodnej verejnej súťaži) zmluvu o vytvorení diela, na ktorú sa primerane použijú ustanovenia § 631 až 643 Občianskeho zákonníka, upravujúce zmluvu o dielo a licenčnú zmluvu, na základe ktorej **musí** byť poskytnutá **výhradná licencia; to znamená, že autor diela nesmie udeliť tretej osobe licenciu na spôsob použitia diela udelený výhradnou licenciou a je povinný, sám sa zdržať použitia diela spôsobom, na ktorý udelil výhradnú licenciu.** Zmluvu o vytvorení diela a licenčnú zmluvu je možné spojiť do jednej zmluvy, ktorá bude obsahovať podstatné náležitosti oboch uvedených zmlúv.

Prijímateľovi **odporúčame** v licenčnej zmluve s prihliadnutím na predmet licenčnej zmluvy a potreby Prijímateľa NFP upraviť aj nasledovné:

- udelenie licencie bez územného a časového obmedzenia;
- možnosť Prijímateľa NFP spracovať, doplniť, deliť, modifikovať (update, upgrade, nová verzia), prekladať a adaptovať dielo, vrátane tvorivých a netvorivých zásahov do zdrojového kódu v prípade počítačového programu (z toho vyplýva aj požiadavka na odovzdanie zdrojového kódu Prijímateľovi NFP) a tvorivých a netvorivých zásahov do grafického stvárnenia diela, zaradiť dielo do súborného diela, spojiť diela s inými autorskými dielami do spojeného diela, verejné vystavenie diela, verejný prenos diela a podobne;
- možnosť prijímateľa, aby bol bez súhlasu autora oprávnený akýmkoľvek spôsobom zasahovať do súboru príkazov a inštrukcií, ktoré tvoria dielo, tento obmieňať, resp. modifikovať, uskutočniť spätnú analýzu, rozklad, dekompiláciu, preklad alebo úpravy diela (v prípade počítačových programov).

O požiadavkách na zmluvu o dielo a licenčnú zmluvu, ktoré budú výsledkom verejného obstarávania/obchodnej verejnej súťaže je potrebné informovať už pri vyhlasovaní verejného obstarávania/obchodnej verejnej súťaže.

Na úpravu zmluvných vzťahov pre vytvorenie a používanie diela, na ktoré sa vzťahuje ochrana podľa autorského zákona nie je možné použiť napr. zmluvu o poskytnutí služby alebo vytvoriť takéto dielo na základe dohody o vykonaní práce, nakoľko v zmysle § 223 ods. 3 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce, dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru nie je možné uzatvárať na činnosti, ktoré sú predmetom ochrany podľa autorského zákona. Ak autor vytvorí dielo na splnenie svojich povinností vyplývajúcich mu z pracovnoprávneho vzťahu,

služobného vzťahu alebo zo štátnozamestnaneckého vzťahu k zamestnávateľovi alebo z pracovnoprávneho vzťahu medzi družstvom a jeho členom, na predmetné dielo sa vzťahuje právny režim zamestnaneckého diela.

Zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa v zmysle v § 1 ods. 2 písm. l) nevzťahuje na uzavretie pracovnej zmluvy, dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu. V týchto prípadoch je Prijímateľ NFP povinný preukázať hospodárnosť, efektívnosť a účelnosť finančných prostriedkov, pretože ide o použitie verejných prostriedkov v zmysle zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení.

Príloha č. 1 Vybrané časti autorského zákona

Autorský zákon upravuje vzťahy vznikajúce v súvislosti s vytvorením a použitím literárneho a iného umeleckého diela a vedeckého diela, umeleckého výkonu, s výrobou a použitím zvukového záznamu, zvukovo-obrazového záznamu, s vysielaním a použitím rozhlasového vysielania a televízneho vysielania a v súvislosti so zhotovením a použitím databázy tak, aby boli chránené práva a oprávnené záujmy autora, výkonného umelca, výrobcu zvukového záznamu, výrobcu zvukovo-obrazového záznamu, rozhlasového vysielateľa a televízneho vysielateľa a zhotoviteľa databázy.

§ 7 autorského zákona špecifikuje **dielo**, ako literárne a iné umelecké dielo a **vedecké dielo**, ktoré je výsledkom vlastnej tvorivej duševnej činnosti autora, najmä (počítačový program, prejav a prednáška, iné dielo vytvorené na zverejnenie, audiovizuálne dielo, predovšetkým filmové dielo, fotografické dielo, architektonické dielo, predovšetkým dielo stavebnej architektúry a urbanizmu, kartografické dielo v analógovej alebo v inej forme). Predmetom autorského práva je aj súborné dielo, najmä zborník, časopis, encyklopédia, antológia, pásmo, výstava alebo iná databáza, ak je súborom nezávislých diel alebo iných prvkov, ktorý je spôsobom výberu alebo usporiadaním obsahu výsledkom vlastnej tvorivej duševnej činnosti autora.

Autorské právo na dielo vzniká okamihom, keď je dielo vyjadrené v podobe vnímateľnej zmyslami bez ohľadu na jeho podobu, obsah, kvalitu, účel alebo formu jeho vyjadrenia.

Podľa § 16 autorského zákona, autorské právo zahŕňa **výhradné osobnostné práva** (právo autora označiť svoje dielo menom alebo pseudonymom a žiadať, aby sa toto meno alebo pseudonym uvádzalo na všetkých rozmnoženinách diela náležitým spôsobom pri každom použití diela na verejnosti, a to podľa spôsobu použitia, právo neoznačiť svoje dielo menom alebo pseudonymom, právo rozhodnúť o zverejnení svojho diela, právo na nedotknuteľnosť diela, najmä na ochranu pred akoukoľvek nedovolenou zmenou alebo iným nedovoleným zásahom do diela, ako aj pred akýmkoľvek hanlivým nakladaním s dielom, ktoré by malo za následok narušenie jeho cti a dobrej povesti, ak to povaha diela alebo spôsob použitia diela nevyklučuje, autor má právo na autorský dohľad (autorskú korektúru) nad nakladaním so svojím dielom; v prípade architektonického diela je autorským dohľadom dozor nad zhotovením stavby) a **výhradné majetkové práva** (právo použiť dielo, právo autora udeľovať súhlas na použitie diela inou osobou).

Osobnostné a aj majetkové práva patria autorovi. Osobnostných práv sa autor nemôže vzdať; tieto práva sú neprevoditeľné. Majetkové práva autora k dielu udelením súhlasu na použitie diela inou osobou nezanikajú, autor je len povinný strpieť použitie diela inou osobou v rozsahu udeleného súhlasu.

Autorský zákon taktiež upravuje takzvané autorské zmluvy - zmluvu o vytvorení diela a licenčnú zmluvu, ktoré upravujú vytvorenie a používanie diela, na ktoré sa vzťahuje ochrana autorských práv podľa autorského zákona.

§ 39 autorského zákona - **Zmluva o vytvorení diela**: zmluvou o vytvorení diela sa autor zaväzuje vytvoriť pre objednávateľa dielo. V zmluve o vytvorení diela môže autor s objednávateľom dohodnúť odmenu za vytvorenie diela. Autor je povinný

vytvoriť dielo osobne. Odovzdaním veci, ktorej prostredníctvom je dielo vyjadrené, prechádza vlastnícke právo k nej na objednávateľa, ak nie je dohodnuté inak. Zmluvou o vytvorení diela ani odovzdaním veci, ktorej prostredníctvom je dielo vyjadrené, nenadobudne objednávateľ právo použiť toto dielo, ak nie je uvedené inak, len ak súčasne so zmluvou o vytvorení diela alebo po tomto momente uzatvorí s autorom licenčnú zmluvu. Na zmluvu o vytvorení diela sa primerane použijú ustanovenia § 631 až 643 Občianskeho zákonníka, upravujúceho zmluvu o dielo.

§ 40 a nasledujúce autorského zákona – **Licenčná zmluva:** licenčnou zmluvou udeľuje autor nadobúdateľovi súhlas na použitie diela (ďalej len "licencia"). Licenčná zmluva musí obsahovať spôsob použitia diela, rozsah licencie, čas, na ktorý autor licenciu udeľuje, alebo spôsob jeho určenia a odmenu alebo spôsob jej určenia, ak sa autor s nadobúdateľom nedohodol na bezodplatnom poskytnutí licencie. Licenčná zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. V licenčnej zmluve sa autor s nadobúdateľom dohodne, na aký spôsob použitia diela alebo jednotlivé spôsoby použitia diela udeľuje autor licenciu. Autor nemôže udeliť nadobúdateľovi licenciu na spôsob použitia diela, ktorý nie je v čase uzavretia licenčnej zmluvy známy. Autor s nadobúdateľom môže v licenčnej zmluve dohodnúť, že udeľuje licenciu v neobmedzenom rozsahu. Ak sa autor s nadobúdateľom dohodne, že licenciu udeľuje v obmedzenom rozsahu, licenčná zmluva musí obsahovať územné alebo vecné vymedzenie rozsahu licencie.

Autor môže nadobúdateľovi udeliť **výhradnú licenciu** alebo **nevýhradnú licenciu**. Ak nie je v zmluve dohodnuté, že autor udelil výhradnú licenciu, platí, že udelil nevýhradnú licenciu. Ak autor udelil výhradnú licenciu, nesmie udeliť tretej osobe licenciu na spôsob použitia diela udelený výhradnou licenciou a je povinný, ak nie je v zmluve dohodnuté inak, sám sa zdržať použitia diela spôsobom, na ktorý udelil výhradnú licenciu. Ak autor udelil nevýhradnú licenciu, nie je dotknuté právo autora použiť dielo spôsobom, na ktorý nevýhradnú licenciu udelil, a takisto nie je dotknuté právo autora udeliť licenciu tretej osobe. Zmluva, ktorou autor udelí tretej osobe licenciu na spôsob použitia diela udelený výhradnou licenciou, je neplatná, ak nadobúdateľ výhradnej licencie na uzavretie takejto zmluvy neudelil predchádzajúci písomný súhlas.

Nadobúdateľ je oprávnený udeliť tretej osobe súhlas na použitie diela v rozsahu udelenej licencie (ďalej len "sublicencia") len so súhlasom autora. Súhlas na udelenie sublicencie môže autor udeliť pri uzatvorení licenčnej zmluvy alebo neskôr. Nadobúdateľ môže licenciu zmluvou postúpiť len s predchádzajúcim písomným súhlasom autora, o postúpení licencie a o osobe postupníka je povinný informovať autora bez zbytočného odkladu.

§ 50 autorského zákona upravuje **zamestnanecké dielo:** zamestnanecké dielo je dielo, ktoré autor vytvoril na splnenie svojich povinností vyplývajúcich mu z pracovnoprávneho vzťahu, služobného vzťahu alebo zo štátnozamestnaneckého vzťahu k zamestnávateľovi alebo z pracovnoprávneho vzťahu medzi družstvom a jeho členom. Majetkové práva autora k zamestnaneckému dielu vykonáva vo svojom mene a na svoj účet zamestnávateľ, ak nie je dohodnuté inak. Zamestnávateľ môže právo výkonu majetkových práv autora postúpiť tretej osobe len so súhlasom autora, to neplatí, ak ide o predaj podniku alebo samostatnej organizačnej zložky podniku.

Ak zamestnávateľ vykonáva majetkové práva autora k zamestnaneckému dielu, platí, že autor udelil súhlas na zverejnenie tohto diela, ako aj na to, aby zamestnávateľ toto dielo uvádzal na verejnosti pod svojím menom, ak nie je dohodnuté inak; osobnostné práva autora k zamestnaneckému dielu inak nie sú dotknuté. Počas výkonu majetkových práv autora k zamestnaneckému dielu zamestnávateľom je autor povinný zdržať sa výkonu majetkových práv k tomuto dielu. Počítačový program, súborné dielo alebo kartografické dielo, ktoré nie je spoločným dielom, sa považuje za zamestnanecké dielo aj vtedy, ak bolo celkom alebo sčasti vytvorené na základe zmluvy o vytvorení diela; v tomto prípade sa objednávateľ považuje za zamestnávateľa. Odstúpením od zmluvy o vytvorení diela zaniká aj právo vykonávať majetkové práva autora.

Autorský zákon vo svojej tretej časti (§ 62 a nasledujúce) upravuje práva súvisiace s autorským právom, a to napríklad majetkové práva výrobcu zvukovo-obrazového záznamu a osobitné právo k databáze (§ 72 a nasl. autorského zákona).

Databáza je súbor nezávislých diel, údajov alebo iných materiálov systematicky alebo metodicky usporiadaných a jednotlivo prístupných elektronickými alebo inými prostriedkami. Za databázu sa nepovažuje počítačový program použitý pri zhotovení alebo prevádzke databázy prístupnej elektronickými prostriedkami. Osobitné právo k databáze, ktorá vykazuje kvalitatívne alebo kvantitatívne podstatný vklad do získania, overenia alebo predvedenia jej obsahu, má jej zhotoviteľ bez ohľadu na to, či databáza alebo jej obsah sú chránené autorským právom, alebo inými právami. Zhotoviteľ databázy má právo udeľovať súhlas na extrakciu a reutilizáciu celého obsahu databázy alebo jej kvalitatívne alebo kvantitatívne podstatnej časti. Extrakcia je trvalé alebo dočasné prenesenie celého obsahu databázy alebo jej podstatnej časti na iný nosič akýmkoľvek prostriedkom alebo akýmkoľvek spôsobom. Reutilizácia je akýkoľvek spôsob uvedenia celého obsahu databázy alebo jej podstatnej časti na verejnosti rozširovaním jej rozmnoženín, nájmom, prepojením (on-line) alebo iným spôsobom prenosu. Extrakciou ani reutilizáciou nie je vypožičanie originálu alebo rozmnoženiny databázy. Práva zhotoviteľa databázy sú prevoditeľné. Primerane sa použijú ustanovenia o licenčnej zmluve.